

Rewolucja w ZUS dla płatników

**Zmiany w zakresie druków i obowiązku
utworzenia profilu informacyjnego**

A close-up photograph of a white document. In the foreground, a silver and black ballpoint pen lies diagonally across the page. A thick green highlighter stroke is drawn across the document, passing behind the pen. Below the highlighter, the green ZUS logo is printed. The logo consists of the letters 'ZUS' in a bold, sans-serif font, with a stylized green line underneath the 'S' that loops back to the 'Z'. In the background, a white plastic corner protector is visible. On the left edge of the document, there are some faint, partially visible text fragments: 'zna się' and 'owej ZU'. At the bottom left, there are two short, parallel horizontal lines.

ZUS

Spis treści

Korekty tylko za 5 lat wstecz	2
Jak jest... ..	2
...a jak będzie... ..	2
...i jaki jest cel zmiany.....	3
Ułatwienia w podpisywaniu dokumentów elektronicznych	3
Jak jest... ..	3
...a jak będzie	3
Co to oznacza dla płatnika.....	4
Obowiązek założenia profilu informacyjnego	4
Jak jest... ..	4
...a jak będzie... ..	4
...i czy korzystne dla płatnika.....	5
Zawiadomienie o stopie składek wypadkowych tylko elektronicznie	5
Jak jest... ..	5
...a jak będzie	6
Co to oznacza.....	6
Wniosek oraz zaświadczenie A1 generalnie w formie elektronicznej	6

Jednym z obszarów objętych zmianami zawartymi w dużej nowelizacji ustawy systemowej uchwalonej 24. czerwca br, są zasady prowadzenia korespondencji płatników składek z ZUS, w tym w zakresie przekazywania dokumentów rozliczeniowych. Najważniejsze z planowanych zmian omawiamy w niniejszym opracowaniu. Koniecznie przeczytaj.

Korekty tylko za 5 lat wstecz

Jak jest...

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym nie ma żadnych ograniczeń czasowych dotyczących przekazywania do ZUS korekt dokumentów rozliczeniowych.

Ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) – zwana dalej ustawą systemową – w art. 41 ust. 7a-7b oraz art. 47 ust. 3-3b wprowadza jedynie termin na złożenie takich korekt wynoszący:

- **7 dni** od:
 - stwierdzenia nieprawidłowości przez płatnika we własnym zakresie lub otrzymania z ZUS zawiadomienia o ich stwierdzeniu przez ten organ,
 - uprawomocnienia się decyzji ZUS stwierdzającej nieprawidłowości,
- **30 dni** od otrzymania z ZUS protokołu pokontrolnego, jeśli błędy zostały stwierdzone w czasie kontroli prowadzonej przez tę instytucję.

...a jak będzie...

Uchwalona 24 czerwca br. nowelizacja ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw przewiduje zachowanie wspomnianych terminów.

Jednocześnie, w nowododanym do ustawy systemowej art. 48d wprowadzono ograniczenie **do 5 lat**, od dnia wymagalności składek, możliwości składania korekt deklaracji rozliczeniowych oraz raportów imiennych. Wobec wspomnianego terminu nie będzie miał zastosowania art. 24 ust. 5 i ust. 6 ustawy systemowej mówiący o okolicznościach zawieszających lub przerywających bieg terminu przedawnienia dla należności z tytułu składek.

Wnioski dla płatnika

Dokumenty rozliczeniowe złożone po upływie 5 lat od dnia wymagalności składek, których dotyczą będą przez ZUS odrzucane. Po upływie tego okresu korekty będą mogły być sporządzane jedynie z urzędu przez ZUS i tylko na koncie ubezpieczonego.

Zgodnie z art. 23 pkt 2 ustawy nowelizującej zmiana ta ma wejść w życie 1 stycznia 2022 r., przy czym art. 11 tej ustawy wyjaśnia, że deklaracje rozliczeniowe i raporty imienne za okres do grudnia 2021 r. płatnik koryguje **do dnia 1 stycznia 2024 r.**

...i jaki jest cel zmiany

Przedstawiona zmiana ma na celu zapewnienie stabilizacji kont ubezpieczonych oraz płatników składek prowadzonych przez ZUS.

Uniemożliwi ona składanie korekt za okresy objęte przedawnieniem, co w chwili obecnej zdarza się dość często. Po wprowadzeniu zmiany ZUS będzie bowiem dysponował podstawą prawną do odrzucenia dokumentów złożonych po omawianym terminie. W chwili obecnej możliwości takiej nie ma.

Ułatwienia w podpisywaniu dokumentów elektronicznych

Jak jest...

W myśl art. 47a ust. 2a ustawy systemowej dokumenty elektroniczne przekazywane przez płatników składek do ZUS podpisywane są kwalifikowanym podpisem elektronicznym osoby odpowiedzialnej za ich przekazanie.

...a jak będzie

Omawiana nowela wprowadza zmiany do przywołanego przepisu, zgodnie z którymi dokumenty elektroniczne będą mogły być opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby odpowiedzialnej za ich przekazanie.

Zgodnie z art. 23 nowelizacji przedstawiona zmiana ma wejść w życie w ciągu 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Co to oznacza dla płatnika

Zmiana ta jest korzystna dla płatników składek przekazujących dokumenty w formie elektronicznej, ponieważ w jej wyniku rozszerzone zostaną sposoby podpisywania tego rodzaju dokumentów, a tym samym ułatwiony będzie dostęp do usług świadczonych w formie elektronicznej.

Celem zmiany jest dostosowanie przepisów ustawy systemowej do wprowadzonych do polskiego porządku prawnego nowych form podpisywania i identyfikacji.

Obowiązek założenia profilu informacyjnego

Jak jest...

Następne z planowanych zmian dotyczą obowiązku założenia profilu informacyjnego na Platformie Usług Elektronicznych ZUS. Aktualnie profil taki muszą założyć płatnicy składek rozliczający składki za więcej niż 5 osób.

...a jak będzie...

Nowelizacja w art. 1 pkt 15 przewiduje dodanie do ustawy systemowej art. 47b, który wprowadza obowiązek założenia profilu informacyjnego przez każdego płatnika składek – bez względu na liczbę osób, za które rozlicza składki ubezpieczeniowe.

Profil taki będzie musiał być założony w terminie określonym w art. 43 ust. 1 ustawy systemowej, tj. w ciągu 7 dni od:

- daty zatrudnienia pierwszego pracownika lub powstania stosunku prawnego uzasadniającego objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi pierwszej osoby,
- daty powstania obowiązku ubezpieczeń emerytalno-rentowych dla ubezpieczonych wyłącznie zobowiązanych do płacenia składek na własne ubezpieczenia, albo na ubezpieczenia osób z nimi współpracujących.

Płatnicy składek będą zobowiązani do utrzymania aktywnego profilu informacyjnego przez cały okres prowadzenia z ZUS rozliczeń z tytułu składek.

Wnioski dla płatnika

W przypadku niedopełnienia omawianego obowiązku profil zostanie założony przez ZUS, a płatnik będzie musiał przekazać do tego organu swój adres elektroniczny.

Zgodnie z art. 23 pkt 4 projektu nowelizacji zmiana ta ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., przy czym w myśl art. 15 projektu:

- płatnicy nieposiadający profilu informacyjnego będą musieli założyć go w terminie do 30 grudnia 2022 r.,
- w terminie do 31 stycznia 2023 r. ZUS założy profil płatnikom, którzy jego nie posiadają, na kontach których na dzień 31 grudnia 2022 r. prowadzone będą rozliczenia z tytułu składek.

Jednocześnie, także nowododany do ustawy systemowej art. 47c wyjaśnia, że pismo doręczane do ZUS na profilu informacyjnym opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym lub wykorzystuje się sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez ten organ w systemie teleinformatycznym.

...i czy korzystne dla płatnika

Obowiązek założenia profilu informacyjnego na PUE ZUS, aczkolwiek będzie wymagał podjęcia pewnych działań przez płatników jeszcze go nieposiadających, jest zmianą korzystną z punktu widzenia płatników składek. Ułatwi on bowiem i przyspieszy załatwianie spraw w ZUS – przy większości z nich będzie można, zamiast korespondencji pisemnej, skorzystać z drogi elektronicznej.

Co ważne, nowelizacja przewiduje wprowadzenie do ustawy systemowej zapisu zrównującego dokumenty przekazywane za pośrednictwem profilu informacyjnego z mocą dokumentu wydanego przez ZUS – po przejściu stosownej weryfikacji.

Zawiadomienie o stopie składek wypadkowych tylko elektronicznie

Jak jest...

Kolejne z planowanych zmian dotyczą sposobu informowania płatników składek przez ZUS o obowiązującej ich stopie procentowej składek wypadkowych. Regulujący ten temat art. 32 ustawy z 30

października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1205) – zwanej dalej ustawą wypadkową - mówi ogólnie o tym, że ZUS zawiadamia płatnika składek – nie precyzując formy tego zawiadomienia.

...a jak będzie

Uchwalone zmiany przewidują zmodyfikowanie treści art. 32 ust. 2 ustawy wypadkowej mówiącego aktualnie o tym, że w sytuacji, jeśli płatnik nie otrzyma do 30 kwietnia danego roku zawiadomienia o obowiązującej go stopie procentowej składek wypadkowych powinien wystąpić do ZUS o jej podanie.

Po zmianie przepis ten brzmi: „Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 Zakład doręcza wyłącznie w postaci elektronicznej na profilu informacyjnym założonym w systemie teleinformatycznym Zakładu”.

Oczywiście omawiane zawiadomienia, a tym samym zmiany je obejmujące, dotyczą tylko tych płatników składek, którym zgodnie z ustawą wypadkową, obowiązującą ich stopę procentową składek wypadkowych ustala ZUS.

W myśl art. 23 pkt 3 nowelizacji ustawy systemowej i innych ustaw przedstawiona zmiana wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Co to oznacza

Wprowadzenie zasady, że ZUS informuje uprawnionych płatników o obowiązującej ich w nowym roku składkowym stopie procentowej składek wypadkowych jest rozwiązaniem korzystnym, zarówno dla ZUS, jak i dla samych płatników, ponieważ pozwoli uniknąć tworzenia dodatkowych dokumentów papierowych.

Co ważne, płatnicy objęci ustalaniem stopy składek wypadkowych przez ZUS – z uwagi na ilość osób, za które rozliczane są składki – muszą już mieć założony profil informacyjny na PUE ZUS, a więc zmiana ta nie nałoży na nich żadnych dodatkowych obowiązków.

Wniosek oraz zaświadczenie A1 generalnie w formie elektronicznej

Dodanie art. 83e do ustawy systemowej – wprowadza też zasadę, że wniosek o wydanie zaświadczenia A1 (ustalenie właściwego ustawodawstwa w związku z przepisami o koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego), jak i samo zaświadczenie będą składane i wydawane w formie elektronicznej. Sygnalizujemy te kwestie w dziale Aktualności niniejszego wydania.

Powtórzmy jednak, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach wniosek będzie mógł być jednak złożony w formie papierowej i w takiej formie wydawane będzie wówczas zaświadczenie.

Zmiana ta jest niewątpliwie korzystna, ponieważ ułatwi uzyskiwanie wspomnianych zaświadczeń – i to z każdego miejsca na świecie. Zmniejszy również ponoszone dotychczas przez płatników koszty na korespondencję.

Bogdan Majkowski

specjalista w zakresie ubezpieczeń społecznych

Stopka redakcyjna

Redaktor:	Krystyna Trojanowska
ISBN:	978-83-269-9934-5
E-book nr:	2BC0180
Firma:	Wiedza i Praktyka sp. z o.o.
Adres:	03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a
Kontakt:	Telefon 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: cok@wip.pl
NIP:	526-19-92-256
Numer KRS:	0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy. Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł, Nr rejestrowy BDO: 000008579
Copyright by:	Wiedza i Praktyka sp. z o.o. Warszawa 2021

Niniejszy e-book chroniony jest prawem autorskim. Przedruk materiałów bez zgody wydawcy jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Wszelkie materiały zawarte w niniejszej publikacji mają charakter wyłącznie popularyzacyjno-informacyjny i nie mogą być traktowane w sposób prawnie wiążący pomiędzy Czytelnikiem a wydawcą lub redakcją. Redakcja dokłada wszelkich starań, aby informacje i dane zamieszczone w tych materiałach były poprawne merytorycznie i aktualne. Jednakże decyzja odnośnie zastosowania w szczególności określonych metod leczenia czy technik medycznych należy do podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności w tym zakresie. Informacje zawarte w niniejszej publikacji nie mają także, w aspekcie poruszanych na jej łamach zagadnień prawnych, charakteru porady czy opinii prawnej, jako że wydawca ani redakcja nie świadczą jakichkolwiek usług prawnych. Informacje tego rodzaju nie mogą być również traktowane jako oficjalne stanowisko organów lub urzędów państwowych. Zastosowanie tych informacji w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji lub opinii prawnej. Wobec powyższego wydawca, redakcja, redaktorzy ani autorzy ww. materiałów nie ponoszą odpowiedzialności prawnej, w szczególności za skutki zastosowania lub wykorzystania w jakikolwiek sposób informacji zawartych w niniejszej publikacji.